

DET KONGELIGE KOMMUNAL- OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Statsråden

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

17/1212-139

2. juli 2018

Vedtak om grensejustering mellom Sauherad og Notodden kommuner

Jeg viser til brev av 5. april fra Fylkesmannen i Telemark med fylkesmannens utredning og anbefaling i saken om grensejustering mellom kommunene Sauherad og Notodden, for grunnkretsene Angard og Hjuksebø.

Bakgrunn

Sauherad kommunestyre fattet 16. juni 2016 vedtak om å søke utredning av grensejustering mot Notodden kommune, slik at grunnkretsene Angard og Hjuksebø overføres til Notodden kommune.

Søknaden fra Sauherad har bakgrunn i kommunereformprosessen. I mars/april 2016 ble det gjennomført en opinionsundersøkelse om kommunesammenslåing i Sauherad. Resultatene ga uttrykk for et ønske om grensejustering i to grunnkretser (Angard og Hjuksebø). Stortinget fattet vedtak om sammenslåing av Bø og Sauherad kommuner 8. juni 2017, med bakgrunn i lokale vedtak. Søknad om grensejustering er også en del av vedtatt intensjonsavtale mellom Sauherad og Bø kommuner, som lå til grunn for lokale vedtak om sammenslåing.

Søknaden fra Sauherad kommune ble oversendt Kommunal- og moderniseringsdepartementet fra fylkesmannen i februar 2017. KMD ba i brev av 4. juli 2017 fylkesmannen om å utrede en grensejustering i tråd med søknaden fra Sauherad kommune. Fylkesmannen ga oppdrag om utredning til Telemarksforskning, som overleverte sin rapport 7. desember 2017. Rapporten ble sendt på høring til Sauherad, Notodden, og Bø kommuner, og fellesnemnda for nye Midt-Telemark.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet mottok utredningen og fylkesmannens anbefaling 5. april 2018.

Uttalelser fra kommunene

Sauherad kommunestyre fattet følgende vedtak som sin høringsuttalelse:

Gjennom pendling, handel, offentlige tjenester og bruk av kultur- og fritidstilbud har innbyggerne på Hjuksebø en naturlig tilhørighet til Notodden. En grensejustering vil derfor gi en enklere hverdag for innbyggerne i området.

...

Med de avgrensede kriteriene departementet ønsker lagt til grunn, og svar på innbyggerundersøkelsen i angjeldende kretser, ser kommunestyret i Sauherad kommune det naturlig at grunnkretsene Hjuksebø og Angard overføres til Notodden kommune. I tillegg mener kommunestyret i Sauherad kommune, at det i en konsekvensutredning også må legges til grunn de økonomiske forholdene. Netto inntektsbortfall og det økonomiske oppgjøret mellom Notodden og Sauherad kommune, vil sterkt påvirke omfanget og kvaliteten på tjenestetilbudene i den nye Midt-Telemark kommune. Det er ikke formålstjenlig at en ny kommune skal pådra seg slike oppstartsulempes.

...

Det forventes derfor at departementet, før det fattes beslutning, har avklart og rettet opp skjevheter relatert til de økonomiske forholdene. I en overgangsperiode må det i det minste gis en økonomisk kompensasjon som gir rimelig tid til å tilpasse de økonomiske endringene.

...

Ut fra innbyggerne i Hjuksebø sin brede tilhørighet til Notodden og at departementet tar hensyn til de økonomiske forutsetningene for innbyggerne i Sauherad kommune, så ser kommunestyret at en grensejustering er mer formålstjenlig enn dagens kommunegrenser.

...

1. februar 2018 fattet kommunestyret i Notodden følgende vedtak:

Notodden kommune støtter en grensejustering mot Sauherad kommune slik at Angard og Hjuksebø grunnkrets blir en del av Notodden kommune.

Kommunestyret i Bø kommune har fattet vedtak om at de støtter Sauherad kommunes uttalelse. Fellesnemnda for sammenslåingen av Bø og Sauherad kommuner (Midt-Telemark kommune) stiller seg positive til grensejusteringen, men ønsker en garanti for finansiering av en overgangsperiode slik at nye Midt-Telemark kommune skal kunne tilpasse seg et lavere nivå på inntektene.

Fylkesmannens vurdering

Fylkesmannen mener at utredningen gir et solid faktagrunnlag og underbygger ønsket om grensejustering. Fylkesmannen konkluderer med at grensejusteringen bør gjennomføres. Fylkesmannen mener det er grunn til å gi oppmerksomhet til mulige økonomiske konsekvenser av redusert innbyggertall, men påpeker at det er vanskelig å gi eksakte tall for hvordan dette vil slå ut for den nye sammenslåtte kommunen. Fylkesmannen viser til

fellesnemndas uttalelse hvor behovet for økonomisk kompensasjon i en overgangsperiode tydeliggjøres.

Fylkesmannen konkluderer med å anbefale at departementet vedtar omsøkt og utredet grensejustering mellom Sauherad og Notodden kommuner, og at den nye grensen bør følge eiendomsgrensene slik Kartverket anbefaler.

Departementets vurdering

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har vurdert fylkesmannens tilrådning og utredningen som ligger til grunn. I denne saken har Sauherad kommune selv tatt initiativ til en grensejustering, som innebærer at to grunnkretser i Sauherad kommune overføres til Notodden kommune. Notodden kommune er positiv. Bø kommune, som skal slå seg sammen med Sauherad, støtter Sauherad kommune i saken.

Sauherad har i sitt vedtak en forventning om at departementet i en overgangsperiode skal gi en økonomisk kompensasjon for tap av inntekter, slik at den nye kommunen gis tid til å tilpasse seg de økonomiske endringene. I rapporten fra Telemarksforskning påpekes det at Sauherad vil få negative effekter knyttet til tap av innbyggere og inntekter, og dermed må tilpasse tjenestene til et lavere befolkningsgrunnlag. Rapporten konkluderer imidlertid med at mulige negative konsekvenser blir både mindre og lettere å håndtere, dersom grensejusteringen gjennomføres samtidig med at Sauherad blir slått sammen med Bø til nye Midt-Telemark kommune.

Det gis ikke økonomisk kompensasjon fra departementet i saker om grensejusteringer. Departementet viser til inndelingsloven § 18 som sier at det skal gjennomføres et økonomisk oppgjør mellom de to kommunene, dersom de finner det nødvendig. Kommunene kan be fylkesmannen om hjelp til å forhandle frem en avtale om det økonomiske oppgjøret. I tillegg til et eventuelt økonomisk oppgjør, vil også inntektssystemet jevne ut kommunenes forutsetninger for å gi et likeverdig tilbud til sine innbyggere. Ved fordeling av rammetilskudet til kommunene tas det hensyn til strukturelle forskjeller i utgifter og forskjeller i skatteinntekter.

Vedtak

Med bakgrunn i tilrådingen fra fylkesmannen og med hjemmel i inndelingsloven § 6, vedtar Kommunal- og moderniseringsdepartementet at kommunegrensen mellom Sauherad og Notodden blir justert, slik at grunnkretsene Angard og Hjuksebø i dagens Sauherad kommune blir en del av Notodden kommune fra 1. januar 2020.

Den nye kommunegrensen følger forslaget fra Kartverket, slik at ny grense følger eksisterende eiendomsgrenser. Statens kartverk, i samråd med de to kommunene, avklarer det endelige tekniske grenseforløpet etter nødvendig kvalitetsheving og nyinmålinger, slik at administrativ grense og eiendomsgrense sammenfaller. Det samme gjelder for grensen i Heddalsvann som Kartverket foreslår å revidere, slik at den sammenfaller med eiendomsgrensene og retningslinjer i vassdragsloven.

Det er ikke klagerett på vedtak om grensejustering.

Konsekvenser av vedtak

Reglene om økonomisk oppgjør mellom kommunene er å finne i inndelingsloven kap. V, jf. Rundskriv H-10/15.

Dette vedtaket kunngjøres i Norsk Lovtidend på www.lovdata.no og sendes i kopi til Skattedirektoratet, Statens Kartverk, Statistisk sentralbyrå, samt Justis- og beredskapsdepartementet og Kulturdepartementet for oppfølging og informasjon til underliggende etater (f.eks. Politidirektoratet og bispedømmene).

Med hilsen

Monica Mæland

Kopi

Bø kommune
Justis- og beredskapsdepartementet
Kartverket
Kulturdepartementet
Skattedirektoratet
Statistisk sentralbyrå
Telemark fylkeskommune

Adresseliste

Fylkesmannen i Telemark	Postboks 2603	3702	SKIEN
Notodden kommune	Postboks 193	3672	NOTODDEN
Sauherad kommune	Idunsvoll 3	3812	AKKERHAUGEN